

Pošta z pekla

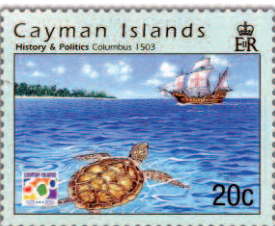
O Kajmanských ostrovech slyšel asi každý – ale málokdo se tam od nás vypravil. Souostroví nedaleko Kuby je známé především jako útočiště peněz firem a boháčů, kteří si je tu prý schovávají před daňovými úřady svých zemí. Často se s tím můžeme setkat v amerických filmech, kde každou chvíli někdo odklání pěknou sumičku právě na Kajmany. Něco na tom asi bude, když v zemižce s počtem obyvatel asi jako u nás Jihlava, je registrováno snad šest set bank! To je v průměru jedna na každých 85 obyvatel! Bankovní budovy tu přitom prý stojí jen tři (jak nám řekl náš průvodce), takže skoro všechny ty banky jsou pouhou schránkou, přes kterou se provádějí finanční operace. Důvodem je, že se na Kajmanských ostrovech neplatí žádné přímé daně – a přitom nejde o obskurní stát, ale o seriózní zámožské území Velké Británie. Vedle příjmů z finančnictví do rozpočtu přispívají i ty z turistiky, a na třetím místě je prodej poštovních známek!

Já jsem se na ostrově Velký Kajman zastavil minulý měsíc na plavbě do Hondurasu, a samozřejmě se tu hned pídil po zajímavostech souvisejících s naším oborem. Zdejší poštovní známky mě krásnými rytinami zaujaly už jako kluka, a to jsem si do alba samozřejmě mohl zařadit jenom pencové hodnoty z dlouhých námětových sérií, a o takové modré librovce s Alžbětou II. si mohl nechat jen zdát.

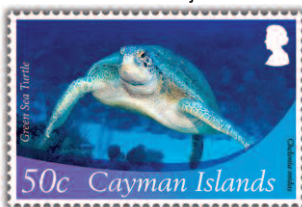

Ostrov se původně jmenoval Želví, tak je nazval Kryštof Kolumbus, a želvy jsou také častým tématem na jejich známkách.

Je tedy celkem přirozené, že jsem se vydal na návštěvu největší

zdejší želví farmy, kde je rozmnožují a chovají jich na šest tisíc a ve věku dvou let je vypouštějí do moře. To je tu velká událost, školní děti mají volno a aktivně se vypouštění účastní – získávají tím k želvám a životnímu prostředí nenásilný vztah.

Ne všechny želvy ale mají takové štěstí, asi pět až deset procent jich tu vykrmí – a snědí! Je těžké mít to místním za zlé, vždyť je to jejich tradiční pokrm, a navíc – mají přece velké zásluhy o udržování želví populace ve volné přírodě. (Dneska už jsou želvy chráněné snad ve většině států světa, a jíst by nás je už asi nenapadlo. Vzpomínám si ale, jak se před čtvrtstoletím v praž-

ském Domě potravin prodávaly malé konzervy se želví polévkou, stály snad padesátikorunu, a že se ten zlatavý silný vývar servíroval v maličkých čajových šálcích, na jejichž dně plavaly kousíčky želvího masa.)

Po cestě na farmu jsme měli zajímavý billboard, který mě přiměl cestu na chvíli přerušit a prozkoumat, oč vlastně jde. Stálo na něm totiž: *Vítáme Vás v Pekle a jediném pekelném poštovním úřadě.*

Odbočili jsme na malé parkoviště a kolem nás se uprostřed šťavnaté karibské zeleně zničehonic rozkládala opravdu pekelná krajina. Byli jsme obklopeni rozeklanými špičatými černými kameny, které vypadaly jako ohořelé.

Takhle nějak to možná vypadá kolem pekelných kottů, ve kterých se vaří hříšníci a čerti do nich šfouchají vidlemi (alespoň soudě podle některých filmových pohádek). Cedule pro turisty však věc vysvětlovala jinak. Bizarní černé kameny nejsou pozůstatkem vy-

buchu sopky, ani pohádkového pekla, ale vápenec před miliony let okousaly mořské řasy, když se tu široko daleko ještě rozprostírala voda. Název místo získalo poté, co se tu stavil dávný britský komisař a zvolal: Bože, takhle nějak to musí vypadat v pekle!

O tom, že místo je považováno za atraktivní turistický cíl, svědčí i skutečnost, že tu funguje opravdový poštovní úřad, i když v bezprostředním okolí nikdo nežije. Bohužel jsem však přijel v sobotu po obědě, a to už tu měli zavřeno – tak jsem se alespoň vyfotografoval před vchodem (ty tečky v obrazu jsou první kapky slejváku přineseného hurikánem, který právě začínal).

levnější – a počítám, že do takové Austrálie přitom ani ne o moc delší.

I když u „pekelné“ pošty nikdo nežije, stará se o obsluhu zákazníků ze širokého okolí. Doručování do poštovních domovních schránek tu však zjevně nepěstují – namísto toho má každý adresát snadno přístupný post box, do něž mu poštmistr ukládá došlé nezapsané zásilky a výzvu k vyzvednutí těch zapsaných. Jde o systém, který používají v mnoha státech světa – a podle mého názoru by se jím mohla inspirovat i Česká pošta. V situaci, kdy jí dlouhodobě chybějí doručovatelé, takže někde zásilky do schránek adresátů dostávají jen jednou týdně (jak píše například iDnes), je asi ta pravá chvíle uznat, že zejména v řídkěji osídlených místech je tradiční doručování „až domů“ luxus, který si státní podnik prostě nemůže dovolit. Post boxy jsou pak dobrým řešením – nesmějí být ovšem uzavřeny v prostorách pošty, ale přístupné non stop, a samozřejmě příslušně zabezpečené.

Pošta má samostatný domek, v jehož stěně je vhoz na dopisy a pohlednice. Nad ním visí ceník expresní listovní pošty, s uvedením doby přepravy zásilek do různých míst světa. Ceny jsou poměrně vysoké (1 kajmanský dolar odpovídá zhruba našim 26 korunám), ale doručení je slibováno do 140 zemí světa, kuryrem, ode dveří odesílatele ke dveřím adresáta. Nejrychleji do New Yorku – za pouhopouhý jeden den, ale za 45 místních dolarů (= cca 1.200 Kč), a nejdéle do Austrálie – za 5 až 10 dnů, ovšem jen za 30 KD (= cca 800 Kč). Přeprava běžnou poštou je samozřejmě řádově

V sousední prodejně suvenýrů měli velkou nabídku pohlednic tematicky se vážících ke zdejšímu místu, a prodávali k nim i hezké kajmanské známky. I to je věc, kterou by stálo za to u nás napodobit. Vždyť pohlednice už leckde nevidíte, a známky?, ty už na běžných prodejních místech taky ne. Přitom je to škoda, vždyť udržení systému listovní přepravy vyžaduje od pošty obrovské fixní náklady, ať jím projde hodně nebo málo zásilek. Je proto třeba usilovat o každou další, a to i za cenu zvýšení rabatu prodejců známek, který je nyní svou nepatrností spíše odrazuje.

V mnoha zemích jsem si všiml, že turisté si častěji než pohlednice jako suvenýr kupují magnety na ledničku. Některé z kajmanských mají podobu leteckého dopisu, což je také spojuje s naším oborem.

Jediné, co jsem na Kajmanských ostrovech marně hledal, byli kajmani – tedy aligátoři. I když je po nich

(asi sto let po Kolumbovi) pojmenoval jiný slavný mořeplavec – Francis Drake –, ve skutečnosti tu nežijí. Drake si je spletl s leguány, jako ten, kterého můžeme vidět na zdejší známce.

F. Beneš